

Впровадження обов'язкової звітності зі сталого розвитку

Що таке звітність зі сталого розвитку (ESG)?

Це публічна інформація, яку компанії розкривають про свій вплив на навколишнє середовище, суспільство та корпоративне управління (так звані ESG-фактори). Ця звітність демонструє:

- як компанія дотримується принципів сталого розвитку, керуючи своїми екологічними, соціальними та управлінськими ризиками та можливостями.
- зацікавленим сторонам, таким як інвестори, клієнти та регулятори, оцінити відповідальність бізнесу.

Environmental

- Стратегія зміни клімату,
- Біорізноманіття,
- Ефективність води,
- Енергоефективність,
- Інтенсивність вуглецю,
- Система екологічного менеджменту

Social

- Рівні можливості
- Свобода асоціацій
- Здоров'я та безпека
- Права людини,
- Відповідальність за клієнтів і продукти,
- Дитяча праця

Governance

- Ділова етика
- Комплаєнс
- Незалежність ради директорів
- Компенсація керівникам
- Демократія акціонерів

Базис ESG

Базисом для розуміння ESG як глобальної моделі управлінських рішень є дотримання трьох концепцій на яких засновано принципи ESG:

1. Цілі Сталого Розвитку – 17 Глобальних цілей ООН
2. 10 Принципів Глобального договору ООН у галузі прав людини, трудових відносин, захисту довкілля і боротьби з корупцією
3. Принципи відповідального інвестування
4. Директиви ЄС

Директива ЄС про корпоративну звітність зі сталого розвитку (CSRD) та Європейські стандарти звітності у сфері сталого розвитку (ESRS)

CSRD

5 січня 2023 року набула чинності Директива з корпоративної звітності у сфері сталого розвитку (Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD). Директива являє собою поліпшені та розширені правила, які стосуються обов'язкового розкриття соціальної та екологічної інформації компаніями. Тепер обов'язок подання звітності у сфері сталого розвитку розповсюджується на ширше коло підприємств, включно з великими компаніями, а також малими та середніми підприємствами, що розміщують свої акції на біржі.

ESRS

31 липня 2023 року Комісія ЄС ухвалила Європейські стандарти звітності у сфері сталого розвитку (ESRS), призначені для обов'язкового впровадження всіма компаніями, що підпадають під Директиву про корпоративну звітність у сфері сталого розвитку. Ці стандарти охоплюють широкий спектр екологічних, соціальних та управлінських питань, включно зі зміною клімату, біорізноманіттям і правами людини. Вони надають інвесторам інформацію, яка допомагає їм зрозуміти, який вплив на сталий розвиток здійснюють компанії, в які вони інвестують.

Впровадження ESG в Україні. Де ми зараз?

Кабінет Міністрів України ухвалив **Стратегію запровадження підприємствами звітності зі сталого розвитку** (Розпорядження КМУ №1015) та операційний план на 2024–2026 роки — це формальний крок до гармонізації з європейськими підходами і поступового запровадження обов'язкової звітності.

Мета Стратегії є запровадження подання звітності із сталого розвитку в Україні до 2030 року, що забезпечить:

- Адаптацію національного законодавства до законодавства ЄС,
- Сприяння доступу українських підприємств до міжнародних ринків капіталу ,
- Залученню іноземних інвестицій.

Стратегічна ціль 1

Запровадження в Україні складення згідно з Європейськими стандартами звітності із сталого розвитку (ESRS), подання та оприлюднення підприємствами звітності із сталого розвитку

Шляхи досягнення цілі:

імплементация вимог європейського законодавства щодо звітування із сталого розвитку

розроблення порядку подання та оприлюднення звітності із сталого розвитку

застосування підприємствами Європейських стандартів звітності про сталий розвиток (ESRS)

визначення механізму та способів комунікації органів державної влади та інших розпорядників адміністративних даних із підприємствами для надання у межах повноважень роз'яснень і консультацій з питань звітування із сталого розвитку

запровадження єдиного електронного формату звітності зі сталого розвитку, складеної відповідно до Європейського Стандарти звітності зі сталого розвитку (ESRS)

Стратегічна ціль 2

Запровадження в Україні процедур аудиту звітності підприємств із сталого розвитку та ефективного механізму здійснення контролю за якістю надання аудиторських послуг

Шляхи досягнення цілі :

правове врегулювання питання запровадження стандартів з надання впевненості із звітності із сталого розвитку для використання їх суб'єктами аудиторської діяльності під час виконання відповідних завдань

удосконалення вимог щодо регулювання аудиторської діяльності для забезпечення якісного надання аудиторських послуг із звітності із сталого розвитку відповідно до встановлених міжнародних стандартів

здійснення організаційних заходів щодо забезпечення підготовки фахівців з проведення аудиту звітності із сталого розвитку та підвищення їх кваліфікації

Основні етапи реалізації Стратегії

Реалізація Стратегії

Запровадження
Стратегії
сприятиме
досягненню
наступних
результатів

забезпечення відповідності законодавства України у сфері звітування зі сталого розвитку вимогам законодавства ЄС

складення згідно з Європейськими стандартами звітності із сталого розвитку (ESRS), подання та оприлюднення підприємствами звітності із сталого розвитку разом з аудиторським звітом про відповідність звітності із сталого розвитку вимогам Європейських стандартів звітності із сталого розвитку (ESRS) та статті 8 Регламенту (ЄС) 2020/852 Європейського Парламенту і Ради про створення основ для сприяння сталим інвестиціям та внесення змін до Регламенту (ЄС) 2019/2088 щодо розкриття інформації у звітності

отримання користувачами звітності із сталого розвитку достовірної та об'єктивної інформації, необхідної для оцінювання екологічних і соціальних аспектів діяльності підприємств та їх впливу на навколишнє природне середовище

створення рівних з підприємствами ЄС умов для діяльності українських підприємств на міжнародних ринках капіталу

збільшення обсягу залучення інвестицій в підприємства, які подають та оприлюднюють звітність із сталого розвитку

Графік впровадження ESRS

CSRD застосовується до компаній відповідно до поетапного графіку впровадження, як зазначено нижче.

Період	Хто повинен звітувати
2025 рік (дані за 2024 рік)	- Європейські компанії, які вже підпадають під дію NFRD - Великі неєвропейські компанії з цінними паперами, що торгуються на ринку, який регулюється ЄС, понад 500 працівників
2026 рік (дані за 2025 рік)	- Великі неєвропейські компанії з цінними паперами, що торгуються на ринку, який регулюється ЄС - Великі дочірні підприємства неєвропейських материнських компаній, що базуються в ЄС
2027 рік (дані за 2026 рік)	Малі та середні підприємства (SME) неєвропейські компанії з цінними паперами, що торгуються на європейських біржах і/або мають значний капітал з ЄС *Малі та середні підприємства можуть відкласти звітність до 2029 року (дані за 2028 рік)
2029 рік (дані за 2028 рік)	Неєвропейські компанії з чистим оборотом понад 150 мільйонів євро в ЄС протягом двох останніх років і принаймні з однією дочірньою компанією або філією в ЄС - Дочірні підприємства: - Великі підприємства - Малі та середні підприємства (SME) неєвропейські компанії з цінними паперами, що торгуються на європейських біржах і/або мають значний капітал з ЄС Філії. - Понад 40 мільйонів євро річного обороту за попередній рік

Критерії розміру компанії (згідно вимог CSRD-ESRS)

* Компанія має відповідати принаймні 2 з 3 критеріїв, щоб бути приналежною до певної групи /

Малі компанії

- Менше 50 працівників
- Понад 10 мільйонів євро річного обороту
- Понад 5 мільйонів євро в загальних активах

Середні компанії

- Понад 50 працівників
- Понад 10 мільйонів євро річного обороту
- Понад 5 мільйонів євро в загальних активах

Великі компанії

- Понад 250 працівників
- Понад 50 мільйонів євро річного обороту
- Понад 25 мільйонів євро в загальних активах

Законопроект щодо змін до ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

25 червня КМУ схвалив проєкт змін, головна новація - запровадження обов'язкової звітності зі сталого розвитку для окремих категорій підприємств, що є важливим кроком до євроінтеграції та підвищення прозорості бізнесу.

Ключові зміни та нововведення:

- Впровадження обов'язкової звітності зі сталого розвитку. Передбачає складання, подання та оприлюднення звітності зі сталого розвитку для окремих категорій підприємств.
- Така звітність міститиме інформацію про вплив компанії на екологію, соціальні питання, трудові відносини, права людини, антикорупційну діяльність, а також про те, як ці питання впливають на діяльність підприємства.
- Інформація про сталий розвиток подаватиметься за Європейськими стандартами (ESRS) у вигляді окремого розділу звіту з управління.
- Подання відбуватиметься в єдиному електронному форматі за таксономією, що спростить аналіз і доступ до інформації.
- Передбачається, що звітність зі сталого розвитку подається разом із фінансовою звітністю і є її невід'ємною частиною.

Законопроект щодо змін до ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (категорії підприємств)

Категорії підприємств*:

- великих підприємств та материнських компаній великих груп
- середніх та малих підприємств, цінні папери яких допущені до торгів на регульованому ринку капіталу

Період	Хто повинен звітувати
у 2028 році	Великі підприємства та материнські підприємства великої групи, які мають понад 500 працівників
у 2029 році	Інші великі підприємства та материнські підприємства великої групи
у 2030 році	Середні та малі підприємства з цінними паперами на біржі

* Критерії для визначення мікро-, малих, середніх і великих підприємств буде оновлено з урахуванням інфляції та рекомендацій Європейської комісії.

Вимоги до звітування

- Компанія, включена в сферу застосування, повинна звітувати про інформацію, необхідну для розуміння впливу компанії з питань сталого розвитку, а також як сталий розвиток впливає на розвиток, результати діяльності та позицію компанії.

- Компанія має складати звітність відповідно до стандартів ЄС

- Компанії повинні включати інформацію до звіту про управління у відповідному розділі (з 2017 року)
- Підготовка звітності зі сталого розвитку передбачається до моменту публікації свого річного фінансового звіту

Регуляторні вимоги до звітування (НБУ)

Політика НБУ щодо сталого фінансування

- Розроблена спільно з IFC
- Мета — інтеграція ESG-критеріїв у діяльність банків та фінансових установ
- Розкриття інформації про сталість діяльності:
 - для банків — з 2022 року
 - для небанківських установ — з кінця 2024 року

Розкриття інформації (Disclosure)

- Фінансові установи мають публікувати дані про:
 - сталий характер діяльності
 - вплив на довкілля
 - ESG-ризики (фінансові та репутаційні)
- Рекомендації НБУ:
 - для банків — до кінця 2023 року для
 - небанківських установ — до кінця 2024 року

Біла книга з управління ESG-ризиками

- Схвалена Правлінням НБУ — червень 2025 року
- Встановлює поетапне впровадження вимог:
 - 2025–2026 — банки
 - 2026–2030 — інші ключові фінансові установи
- Розроблена з урахуванням зауважень фінансових установ, асоціацій та міжнародних партнерів

Залученість та досвід АС Crowe Ukraine

У 2023 році АС Crowe Ukraine підписала договір про співпрацю з Глобальним договором ООН в Україні та взяли на себе обов'язки з реалізації 17 глобальних цілей ООН. Прогрес виконання взятих на себе обов'язків є у щорічному Звіті про прозорість АС Crowe Ukraine.

Проекти Компанії було відзначено у міжнародному конкурсі «Партнерство заради сталого розвитку» від ГД ООН в Україні у 2023 та 2024 роках.

Компанія підписала Меморандум про співпрацю у боротьбі з корупцією в Україні від ГД ООН в Україні, 2024 рік.

АС Crowe Ukraine реалізує концепцію сталого розвитку Hello, #есо, зокрема концепт «зеленого офісу» з 2018 року.

Працівники Компанії мають сертифікати про проходження кваліфікаційного навчання у міжнародній програмі від United Nations Global Compact Climate Ambition Accelerator та мають міжнародні сертифікати The Association of International Accountants, щодо надання послуг з нефінансової звітності та сталого розвитку. Експерти АС Crowe Ukraine є членами робочої групи з ESG Crowe Global.

Послуги

Спільно з нашими колегами з Crowe Global, базуючись на вже сформованому досвіді та міжнародних кейсах колег, ми можемо вам запропонувати:

Портфель послуг

- Діагностика готовності до впровадження CSRD/ESRS
- Консультування з питань, що підлягають розкриттю у Звіті та підготовка самого Звіту
- Аналіз стійкості ланцюга постачання
- Екологічний Due Diligence
- Аудит звітності із сталого розвитку

Контактна інформація

Київський офіс

04210 Київ, Україна
Оболонська набережна, 33
Тел: +38 044 391 3003
office@crowe-ac.com.ua

Харківський офіс

61072 Харків, Україна
вул. Тобольська, 42
Тел: +38 057 720 5991
kharkiv@crowe-ac.com.ua

Одеський офіс

65048 Одеса, Україна
вул. Велика Арнаутська, 2А,
оф. 319
Тел: +38 048 728 8225
odesa@crowe-ac.com.ua

www.crowe.com/ua/croweacu

Про нас

AC Crowe Ukraine – член міжнародної аудиторської мережі Crowe Global, 9-ї у світі за величиною, яка складається з незалежних фірм, що надають аудиторські та консультаційні послуги у більш ніж 140 країнах світу через понад 800 офісів.

Crowe AVR, Ukraine

04210 Київ, Україна
Оболонська набережна, 33
Тел: +38 044 391 3003
account@crowe-ac.com.ua

Crowe Accounting Ukraine

04210 Київ, Україна
Оболонська набережна, 33
Тел: +38 044 391 3003
avr@crowe-ac.com.ua

AC Crowe Ukraine is a member of Crowe Global, a Swiss Verein. Each member firm of Crowe Global is a separate and independent legal entity. AC Crowe Ukraine and its affiliates are not responsible or liable for any acts or omissions of Crowe Global or any other member of Crowe Global.